

commendantes nosmetipsos ut dei ministros in multa  
patietia. in tribulationibus. in necessitatibus. & cetera  
que persequi longum est. Itemq; ad Romanos ait. vt  
persecutiones huius mundi charitate uincant spe certa  
in adiutorio dei. Ait autem et graditer et ornate. Scimus  
quod diligentibus deum omnia cooperantur in bonum  
his qui secundum propositum vocati sunt sancti. quoniam  
quos ante prescivit & predestinavit conformes fieri  
imaginis filii sui. vt sit ipse primogenitus in multis fra-  
tribus. & reliqua que in eodem capitulo sequuntur.

QVOMODO DEBEANT INTER SE HAEC  
TRIA GENERA PERMISCERI. Ca. XXXV.

Nterest enim quod genus cui generi interponatur  
i vel adhibetur certis & necessariis locis. Nam  
quando prolixa est in uno genere. minus detin-  
net auditorem. cum vero sit in aliud ab alio transitus.  
etiam si longius erat decetius procedit oratio. In gradu  
ergo generes exempli aut pene semper temperata decet esse  
principia. & in potestate est eloquentis ut dicat nonnulla.  
nonnulla etiam que possent granditer dici. vt ea que  
dicuntur granditer. ex illorum fiant comparatione gradi-  
tiora. & eorum tanquam umbris luminosiora reddantur.  
In quocumque autem genere aliqua questionum vincula  
soluenda sunt. acumine opus est quod sibi summum  
genus propriè vendicat. ac per hoc eo genere intenditur  
est. & aliis duobus generibus quando eis ista incidentur.  
sicut est laudandum aliquid uel vituperandum. vbi nec  
damnatio cuiusquam. nec liberatio nec ad actionem  
quamlibet assensio requiritur. In quocumque alio genere  
occurrit. genus adhibendum & interponendum est tem-  
peratum. In grandi ergo genere inueniunt locos suos  
duo cetera. & summissio similis. Sicut dixi. quod cuius  
nodus soluendus est incurrat. vel quando nulla que  
ornari possent. ideo non ornantur. vt quibusdam quorum

t iii

thoris ornamentorum prebeat eminentiorem locum.  
Summissum genus dicendi silentes docet. & tempera  
tum genus delectatione sua acclamations audientium  
excitat. grande autem genus plerumque pondere suo  
voces premit. sed lachrymas exprimit. & hoc vnde nisi  
quia ueritas sic demonstrata. sic defensa. sic invicta de-  
lectat. Iste ergo doctor noster & dictor magnopere cu-  
rare debet. ut non solum intelligentur. uerum etiam  
libenter & obedienter audiatur. idque uerbis agat. ut  
veritas pateat. veritas placeat. ueritas moueat. quo-  
niam nec ipsa quae precepti finis & plenitudo legis est.  
charitas ullomodo recte esse potest. si ea quae diliguntur  
non uera sed falsa sunt. Sicut autem cuius est pulchrum  
corpus. & deformis est animus. magis est dolendus.  
quam si deformis haberet corpus. ita qui eloquenter  
ea quae falsa sunt dicunt. magis miseranda sunt. quam  
si talia deformiter dicerent.

QVID SIT SAPIENTER ET ELOQUENTER  
DICERE. ET QVOD ALIENVM NON DICAT  
QVI AB ALIO PROLATA BENE VIVENDO  
PRAEDICAT.

Ca. XXXVI.

Vid ergo est non solum eloquenter. uerum etiam  
q sapienter dicere. nisi uerba in summissio genere  
sufficientia. in temperato splendentia. in gradi  
vehementia. ueris tamen rebus quibus audiri oportet  
at adhibere. Sed qui vtrumque non potest. dicat sapien-  
ter. quod non dicat eloquenter. potius quam dicat elo-  
quenter. quod dicit insipiente. Si autem nec hoc  
qui dem potest ita cōuersetur. ut non solum sibi premi  
um comparet. sed et prebeat aliis exemplū. & sit eius  
quasi copia dicendi. forma vivendi. Sunt sane quidam  
qui bene pronuntiare possunt. quid autem pronuntiet

DE DISCRETIONE DOG-  
QUALITATE AUDITOR

Copiose conuenit  
a laudabilem quomodo  
multitudinem. ut dum  
numeratos locutionum &  
fusiles sermones. ex parte predi-  
cationis exhibe perfe-  
cione. et per ueritatem  
proprietatum qualitate  
etiam Gregorius Naenger  
et Antonius exhortatio con-

